

IDEAT

2/2021

Kipsilevystä noin
20 prosenttia on
kierrätettyä **s.6**

Tartuntariski
on joukko-
liikenteessä
pieni **s.8**

Metsälinja
tuo sähkön
etelään **s.12**

Viherpesun aika on ohi

Suomalaiset yritykset ovat vastuullisuustyössä
edelläkävijöitä, ja se voi olla lähiaikoina iso
kilpailuetu kansainvälisillä markkinoilla. **s.3**

IDEAT

Kustantaja Sanoma Tekniikkajulkaisut Oy
Toimitusjohtaja Teemu Vehmaskoski
Vastaava tuottaja Teppo Kuittinen
Luova tuottaja Satu Savela
Ulkoasu Markus Frey (AD), Sami Piskonen
Myyntipäällikkö Juha Pekkinen, 040 674 8617

Avustajat tässä numerossa
 Jukka Fordell, Outi Kainiemi, Iina Kansonen,
 Sami Piskonen, Matti Remes, Kirsi Riipinen ja
 Marianna Salin.
www.idealmedia
www.hs.fi/mainos/ideal

Ajassa

Vastuullinen sijoittaminen mahdollistaa ilmastositoumusten muuttamisen teoiksi. Väripesun välttämiseksi alan kieli ja väittämät pitää kirkaistaa.

Teemu Vehmaskoski, toimitusjohtaja, Sanoma Tekniikkajulkaisut Oy

Raha ja vastuu, puheet ja teot

Vuonna 2020 vastuullisuusrahas-tot keräsivät maailmanlaajuisesti lähes 350 miljardia ja ESG-joukko-velkakirjalainat lähes 500 miljardia Yhdysvaltain dollaria.

Eurooppalaisesta rahastomarkkinasta vastuullisuusrahastoissa on tällä hetkellä noin 15 prosenttia, mutta osuuden arvioidaan voivan kolminkertaistua vuoteen 2025 mennessä.

Rahastojen turpoaminen kanavoituu sijoituskysyntänä yrityksiin, jotka kertovat toimivansa vastuullisesti tai kehittävänsä vastuullista teknologiaa. Kriteeristön kirjainkolmikossa korostuu E eli ympäristövastuut, ja samalla sijoituksia vedetään pois räikeän hiili-intensiivisistä yrityksistä. Hyvisten arvo nousee, pahisten arvo laskee – ainakin teoriassa.

Käytännössä vastuullisuuteen sitoutuminen on jokaiselle aikaansa seuraavalle toimijalle puheen tasolla jo pakko. Vastuulliseksi leimatun yrityksen hengästyttäviä arvostuskäyriä kiinnostavampaa onkin seurata, mitä reaalityodellisuuden puolella tapahtuu. Karrikoituja esimerkkejä on helppo keksiä.

Tulorahoituksella elävän yrityksen kannattaa pyrkiä maalaamaan kaikki nykyinen toimintansa vastuulliseksi. Pienet ja näkyvät muutokset esimerkiksi henkilöstöasioissa ja brändissä tehdään nopeasti.

Toimitusketjuissa käynnistetään hankkeita, mutta niiden maaliin saami-

nen ja todentaminen voi olla haastavaa. Likaisesta mutta kannattavasta liiketoiminnasta luopuminen mittaa johdon ja omistajien sietokyvyn: jos se on laillista, siitä luopuminen on vaikeaa.

Kasvurahoituksella kehittyvä startup taas voi rakentaa koko identiteettinsä vastuullisuustarinan ympärille, vaikka käytännön tekeminen keskittyisi muuhun. Tuottoa hakeva sijoittaja rohkaisee harmaillekin alueille, koska siellä piilevät kasvu ja yksisarvisten poikaset: jos se ei ole laitonta, sitä kannattaa yrittää.

Yksityisen kuluttajan tai sijoittajan pitää nähdä huomattavasti vaivaa ymmärtääseen yrityksen tekemisiä vastuullisuuden mittareilla. Myös vaikuttamismahdollisuudet ovat hyvin rajalliset, vaikka so-mehypen nostama aalto voikin hetkeksi tehdä yhteisöstä aktivistisijoittajan. Kukkarossa on kuitenkin pohja lähempänä: jos se on tappiollista, moni ei ole valmis maksamaan sitä itse.

Kokonaisuutena vastuullisuus on siis sijoituskohdeena skitsofreeninen ja osapuolten edut hetkittäin suorassa ristiriidassa kirkasotsaisimman teorian kanssa. Kassalla voi tulla hikka, jos itse on maksajan roolissa ja samalla vieressä muutetaan kryptovaluuttaa käteiseksi tai nostetaan osinkoja vanhan koulukunnan tekemisistä.

Siksi markkinoiden muutokseen tarvitaan avuksi julkista valtaa, ja maiden

tasapuolisuuden nimissä mahdollisimman leveillä hartioilla. Taas kerran, ja onneksi: siellä EU!

Euroopan Unionin kestävä rahoituksen taksonomia selkeyttää ympäristövastuullisuuden käsitteitä ja tulee toivottavasti tekemään markkinasta läpinäkyvämmän kaikille. EU:n elvytyspaketti taas on luomassa kysyntää ja madaltamassa kynnystä vihreään siirtymään.

EU:n ja kansallisen lainsäädännön kautta kavennetaan samalla saastuttajien elintilaa. Kun näin yhtä köyhtä työnnetään ja vedetään, Eurooppa voi kasvaa blokkina aidoksi johtajaksi markkinaa – jota se itse on omalta osaltaan regulatiolla vasta synnyttämässä.

Ylevät puheet ja juhlat tavoitteet voit tietenkin leimata haihatteluksi, mutta myös ymmärtää välttämättömiksi työkaluiksi, joilla päästään liikkeelle. Täydellisiä ne eivät ole, eikä todellisuus niitä vielä hetkeen kohtaa. Sijoittajallekin käteen voi jäädä vain kuplan kuumaa ilmaa.

Yrittämättä ei kuitenkaan ole varaa jättää. Ja kun ympäristövastuissa on tekoihin ryhdytty, voidaan työn alle toden teolla ottaa myös sosiaalinen ja taloudellinen vastuu. ★

Vieras

Ympäristöinnovaatiot vaativat sinnikkyyttä ja hyvää vuorovaikutusta

Yritysvastuu ja kestävä kehitys eivät ole uusia asioita, mutta silti ympäristötyöhön liittyy edelleen paljon väärinymmärryksiä. Myös erilaiset vastuullisuuden mittaamisen ja johtamisen järjestelmät ja raportointiohjeet ovat olleet käytössä jo pitkään.

Vastuullisuustyötä ohjaavat keskeiset käsitteet, kuten tuotteen koko elinkaaren aikaisten ympäristövaikutusten mittaaminen ja hallinta, olennaisuus-analyysi sekä läpinäkyvyys. ICT-teollisuudelle on tarjolla lainsäädäntöä energiatehokkuuden, materiaalien käytön ja tuottajavastuun osa-alueilta.

Haasteena viestinnässä on ikuinen viherpesun uhka; kuinka kertoa parannuksista niin, ettei niitä tulkita väärin.

Vaikka ympäristötyöhön liittyvä terminologia ja käytännöt ovat vakiintuneet, epäselvät tulkinnat ovat edelleen valitettavan yleisiä. Pahimmillaan perusasiat ovat hukassa, yhteistyökumppanit eivät ymmärrä toisiaan tai muutokselle ei nähdä tarvetta.

Suuret ja pienet asiat menevät sekaisin, vaikuttamiskeinot ovat hukassa, ja tekniset ja taloudelliset rajoitteet tulkitaan haluttomuudeksi muuttaa asioita. Minulta on kysytty, miksei elektroniikka valmisteta puusta, ja ojennettu siitä, että pääkonttorin työntekijät lajittelevat ruokalassa jätteet väärin.

Sanonta kuuluu: ”If it ain’t broke don’t fix it”. Siihen kiteytyy yksi merkittävä este ympäristöinnovaatioiden läpiviemiselle. Asioiden muuttaminen on hiddasta, hankalaa ja riskialtista. Kannattaako haaskata aikaa ja rahaa? Saammeko tästä kilpailuetua? Missä vaiheessa nykyinen ratkaisu kannattaa korjata? Kysymys oikeasta ajoituksesta on mielenkiintoinen.

Onnistunut yritysvastuu on usein lopulta teknologiaa, tiedettä, ja ennen kaikkea muutosjohtamista. Menestystarinat syntyvät halusta muuttaa asioita, sinnikkyudesta sekä juurikin ajoituksesta.

Muutokseen tarvitaan avainhenkilöiden innostuminen tuote-, pakkaus- tai teollisen prosessin tehostamisesta materiaalia ja energiaa säästämällä tai digitalisaatiota hyödyntämällä. Esimerkiksi Nokian uusien 1,5 asteen mukaisten ilmastotavoitteiden asettaminen on vaatinut niin eri tuotelinjojen asiantuntijoiden laskentaa kuin ostotoiminnan, kiinteistöosaston ja ympäristöasiantuntijoiden kykyä ja halua katsoa tulevaisuuteen.

Innovaatiot, kuten jäähdystystä vaativien laboratoriolaitteiden sijoittaminen ulkotiloihin tai laitteiden integroiminen uudella tavalla, jotta päästään eroon tehohäviöistä aiheuttavista kaapeleista, ovat esimerkkejä keinoista, joiden avulla saavutamme ilmastotavoitteemme.

Ilmastoon ja kiertotalouteen liittyvät toimenpiteet eivät ole pehmeitä arvoja, puita ja kukkasia, tai vain teknologiaa, tiedettä tai liiketoimintamallien kehittämistä. Kaikki lähtee ihmisten välisestä kommunikaatiosta. Kun ymmärrämme toisiamme ja tiedämme, mitä haluamme korjata, ratkaisut ovat löydettävissä. ★

Pia Tanskanen, Head of Environment, Nokia

Onko viherpesun aika pian ohi?

EU:ssa valmistellaan kestävän rahoituksen lainsäädäntökokonaisuutta. Siinä ympäristövastuu jaetaan kaikkien yritysten kesken, jolloin vapaamatkustajat putoavat kyydistä.

Teksti Iina Kansonen, kuvitus Outi Kainiemi

Viimeiset parikymmentä vuotta vallalla ollut ajatus siitä, että yritykset alkavat toimia vapaaehtoisesti vastuullisesti, on harhakuvitelma, sanoo Aalto-yliopiston kestävä kehityksen professori **Minna Halme**.

”Jotkut edelläkävijät ovat sitä kyllä yrittäneet. Mutta sitten on näitä vapaa-
matkustajayrityksiä, jotka jättävät vastuun ympäristö- ja ihmisoikeusasioista muille”, Halme sanoo.

Niin pitkään, kun on vapaamatkustajia, on tilanne epäreilu niille yrityksille, jotka toimivat reilusti. Siksi Halmeen mukaan tarvitaan lainsäädäntöä.

Lainsäädäntöä tarvitaan myös siksi, että ilmastonmuutos kiihtyy eksponentiaalisesti. Kaasu on pohjassa ja seinä edessä, sanoo kokoomuksen europarlamentaarikko **Sirpa Pietikäinen**.

”Kyllä tässä on käsillä kysymys maapallon pelastamisesta erityisesti, kun pu-

hutaan ilmastonmuutoksesta ja luonnon monimuotoisuuden katoamisesta”, Halme sanoo.

Hän muistuttaa, että ympäristön säilyttäminen elinkelpoisena on niin suuri kysymys, ettei sitä ratkaise yksin kukaan: eivät yritykset, ei lainsäädäntö eivätkä kuluttajakansalaiset. Jokaisen panosta tarvitaan.

”On erheellinen näkemys, että valtiot tai yritykset yksin voisivat ratkaista näin ison ongelman. Muutokseen tarvitaan fiksua, kunnianhimoista lainsäädäntöä, mutta myös yritysten innovaatiokykyä ja taloudellisia muskeleita.”

Yritysten vastuullisuus ei enää pian voi olla pelkkää kaunista puhetta. Siitä pitää huolen EU:n kestävä rahoituksen lainsäädäntökokonaisuus, jonka valmistelussa Sirpa Pietikäinen on toiminut parlamentin pääneuvottelijana. Kokonaisuuden toinen puoli koskee sijoittajia, toinen investointeja.

”Muutokseen tarvitaan fiksua, kunnianhimoista lainsäädäntöä, mutta myös yritysten innovaatiokykyä ja taloudellisia muskeleita.”

Minna Halme

Uusi lainsäädäntö vaikuttaa merkittävästi paitsi finanssialaan, myös yrityksiin. Rahoituksella on suuri vaikutus yrityksiin ja niiden toimintaan, sillä se toimii elinkeinoelämän verisuonistona, sanoo OP Yrityspankin toimitusjohtaja **Katja Keitaanniemi**.

Yritysten kannattaa ottaa vastuullisuusasiat tosissaan jo siksikin, että vastuullisuudesta on tullut aidosti relevantti seikka bisneksen kannalta. Paljon yritysjohtoa tapaavan Minna Halmeen mukaan EU:n kestävä rahoituksen lainsäädännöllä on ollut siihen suuri merkitys jo valmisteluvaiheessa.

Myös Nordean yrityspankin johtaja **Nina Arkilahti** on samoilla linjoilla.

”On kiistattomasti nähtävissä, että arvone kehitys on parempi niillä yrityksillä, jotka ovat vastuullisuustyössä pitkäillä.”

Nordea ilmoitti alkuvuonna uudesta strategiastaan, jonka tarkoituksena on vähentää sijoitus- ja luottosalkun hiilidioksidipäästöjä jopa 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2019 tasoon. Minna Halme näkee Nordean otettavan ilmoituksellaan lievää etunojaa muutokseen, joka on tulevan EU-lainsäädäntökokonaisuuden myötä pian edessä kaikilla pankeilla.

Uusi lainsäädäntö sisältää tiedonantoasetuksen, joka velvoittaa rahoittajat kertomaan sijoituksistaan avoimesti. Yhtiöiden on arvioitava rahoitushankkeitaan ympäristövaikutusten näkökulmasta. Jos mukana on ympäristön kannalta erityisen haitallisia investointeja, on niistä tehtävä riskiarvio. Siksi yhtiöiden on pystyttävä vertailukelpoisesti arvioimaan, mikä toiminta on vihreää eli ympäristön kannalta vastuullista ja mikä taas ympäristön kannalta haitallista.

”Uusi lainsäädäntökokonaisuus tarkoittaa yrityksille sitä, että ne joutuvat lainaa hakiessaan tekemään yhä tarkemmin selkoa liiketoimintansa ympäristövaikutuksista”, sanoo lakikokonaisuutta valmisteleva europarlamentaarikko Sirpa Pietikäinen.

"Ajatus on, että jat- kossa voivat toi- mia vain vastuulli- set yritykset ja että se on myös liiketaloudellisesti kannattavaa."

Katja Keitaanniemi

Toisaalta paketissa on mukana myös kestävän rahoituksen taksonomia-asetus. Sillä luodaan yhteistä kriteeristöä ympäristön kannalta kestäväälle toiminnalle ja yhtenäistetään tapaa kertoa yritysten ympäristövaikutuksista. Sitä Pietikäinen valmistelee parhaillaan kollegoidensa kanssa.

"Maailmassa on tällä hetkellä yli 250 raportointijärjestelmää. Talouspuolella on vertailukelpoiset tilinpäätökset ja vuosikertomukset, mutta meillä ei ole yhteistä tapaa kertoa ympäristövaikutuksista", hän vertaa.

Taksonomia-asetuksessa on kolme kategoriaa, joihin rahoittajat luokittelevat asiakasyrityksensä määrätyn kriteeristön perusteella. Vihreään kategoriaan kuuluvat vastuullisuuskriteerit täyttävät yritykset. Toisessa päässä on merkittävän haitan kategoria, johon kuuluvat ne yritykset, joiden toimintaa voidaan pitää ympäristön kannalta riskialttiina.

"Suomessa tällaista toimintaa voisi olla esimerkiksi turpeen poltto energiaksi", Pietikäinen sanoo.

Näiden kahden kategorian väliin jäävät muutosvaiheessa olevat yritykset.

Tällä hetkellä Pietikäinen käy neuvotteluja uuteen lainsäädäntöön liittyvistä tarkennetuista ohjeista. Hän uskoo, että ohjeet saadaan neuvotteluiksi niin, että lainsäädäntöä voidaan alkaa toteuttaa ensi vuoden alussa.

Uusi lainsäädäntökokonaisuus tarkoittaa yrityksille sitä, että ne joutuvat lainaa hakiessaan tekemään yhä tarkemmin selkoa liiketoimintansa ympäristövaikutuksista. Arvioitaviksi tulevat muun muassa yrityksen vaikutukset ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen. Myöhemmin lainsäädännössä otetaan kantaa myös yritysten sosiaaliseen ja hallinnolliseen vastuuseen, Pietikäinen kertoo.

"Yritysten täytyy nyt kertoa entistä enemmän ja tarkemmin siitä, miten heidän toimintansa suhteutuu ilmastomuutokseen ja sen estämiseen", Elinkeinoelämän keskusliiton arvopaperimarkkinoista vastaava lakimies **Santeri Suominen** summaa.

Suominen kertoo EK:n tukevan kestävän rahoituksen lainsäädäntökokonaisuutta, mutta on huolissaan siitä, että valmisteltavina olevista kriteereistä tulee yrityksille liian tiukat.

"Saksan valtiovarainministerin arvioon mukaan vain 1–2 prosenttia koko EU:n elinkeinoelämästä kuuluu vihreimpään kategoriaan."

Pietikäisen mukaan kriteerien on oltava kunnianhimoisia, koska ilmastomuutos ei odota. Kunnianhimoiset kriteerit ovat hänen näkemyksensä mukaan myös yritysten etu.

"Kamalinta olisi se, että yritykset laittaisivat rahansa nyt liian tehottomiin toimiin. Sitten viiden tai kymmenen vuoden kuluttua sanottaisiin, että ei tämä olekaan kestävä investointi, nyt täytyy tehdä kunnianhimoisemmin."

Suomista mietityttää myös lainsäädäntökokonaisuuden tiukka aikataulu. Se voi hänen mukaansa johtaa siihen, että se data, mitä rahoittajat yrityksiltä jatkossa vaativat, on laadultaan heikkoa.

"Datan laadun on oltava kunnollista, jotta sillä tiedolla ylipäätään on merkitystä", Suominen huomauttaa.

Liian tiukka aikataulu ja kriteeristö voivat Suomen mukaan johtaa siihen, että yritysten hiilineutraaliusinvestoinnit jäävät tekemättä. Se taas voi pahimmillaan vesittää EU:n tavoitteen hiilineutraaliudesta vuonna 2050, Suominen sanoo.

"Se olisi iso vahinko. Silloin olemme ongelmassa ilmastomuutoksen fyysisten riskien eli esimerkiksi tulvien ja metsäpalojen kanssa."

Pietikäinen ymmärtää huolen. Siksi hän onkin esittänyt, että taksonomia-asetuksessa tulisi kehittää muutosvaiheen kategoriaa.

"Meidän pitäisi saada sellainen muutosvaiheen kategoria, johon kuuluvat ne yritykset, jotka eivät vielä täytä vihreän kategorian kriteerejä, mutta ovat sitoutuneet hiilineutraaliuteen ja kiertotalouteen ja joilla on selvä toimintasuunnitelma."

Pietikäinen huomauttaa, että kategorisointia ei pidä katsoa liian mustavalkoisesti. Hän vertaa kestävän rahoituksen lainsäädäntöä luomulainsäädäntöön.

"Se maatalous, joka ei ole luomua, ei ole syömäkelvotonta. Mutta luomun pitää täyttää tietty kriteeristö ja toimintapa, jotta sitä voi sanoa luomuksi."

"On kiistattomasti nähtävissä, että arvonkehitys on parempi niillä yri- tyksillä, jotka ovat vastuullisuus- työssä pitkällä."

Nina Arkilahti

Pietikäinen muistuttaa, että vihreään kategoriaan kuulumaton bisnes ei välttämättä ole ympäristön kannalta haitallista. Osalla liiketaloudellisesta toiminnasta ei luonteensa vuoksi ole edes mahdollisuutta päästä vihreään kategoriaan.

Esimerkkinä Pietikäinen mainitsee konsulttitoiminnan, joka ei välttämättä erityisesti edistä ilmastomuutoksen torjuntaa, muttei toisaalta tee sille myöskään haittaa.

Suomalaiset yritykset on rankattu maailman vastuullisimpien joukkoon monella mittarilla mitattuna, EK:n Santeri Suominen sanoo. Siksi rahoitusalan vastuullisuustavoitteet ovatkin monille vastuullisesti toimiville suomalaisyrityksille lopulta kilpailuetu.

"Kestävyyksvaatimukset nousevat markkinoilta. Vaikka EU:n kestävän rahoituksen lainsäädännön valmistelu pyhäytyisi huomenna, ei vastuullisuuskehitys ja vihreä sijoittaminen loppuisi siihen", Suominen sanoo.

Kilpailuetua korostaa myös Pietikäinen. Hänen mukaansa tiukat kriteerit ovat etu suomalaisille, sillä vaatimukset ovat vielä kovemmat niille, jotka eivät toimi yhtä vastuullisesti. Pietikäinen sanoo suomalaisyritysten olevan edelläkävijöitä esimerkiksi puhtaan energian hyödyntämisessä, biotaloudessa ja ympäristöteknologiassa.

"Mitä enemmän kriteerejä lasketaan, sitä enemmän siitä hyötyvät ne, jotka eivät ihan oikeasti ole toiminnassaan vihreällä polulla."

Sirpa Pietikäisen mukaan suurissa suomalaisissa pankeissa, eli Nordeassa, OP:ssa ja Danske Bankissa, on mietitty jo paljon tulevaa lainsäädäntöä. Pisimmällä on Nordea uudella strategiallaan, Pietikäinen sanoo.

Nina Arkilahden mukaan Nordean on Pohjoismaiden johtavana pankkina uskallettava asettaa kunnianhimoiset tavoitteet. Pankin omien päästöjen puolittaminen ei tule ratkaisemaan vastuullisuuteen ja ilmastoon liittyviä haasteita, hän sanoo.

"On meidän vastuullamme auttaa yritysasiakkaitamme ja kohdentaa sijoitusvarat sellaisiin kohteisiin, joilla on ympäristön kannalta merkitystä."

"Suomalaiset yri- tykset on rankattu maailman vastuul- lisimpien joukkoon monella mittarilla mitattuna."

Santeri Suominen

Arkilahden mukaan on mahdollista, ettei Nordea jatkossa myönnä rahoitusta yritykselle, joka ei jo toimi vastuullisesti ja jonka suunnitelmiin vastuulliseen toimintaan siirtyminen ei kuulu. Vanhoihin sopimuksiin voidaan luonnollisesti tehdä muutoksia vain molemminpuolisella suostumuksella.

"Yrityslainojen vastuullisuustavoitteis-sa on kyse riskinhallinnasta. Lainaamme rahaa mieluummin sellaisille yrityksille, jotka osaavat luoda arvoa ja varmistaa oman kilpailukykynsä, koska silloin saamme lainaamamme rahat takaisin."

Se, kuinka vastuullisesti yritys toimii, vaikuttaa siis tulevaisuudessa entistä enemmän rahan hintaan. Vastuullisesti toimivat yritykset saavat pankeilta rahaa edullisemmin kuin vastuuttomasti toimivat, jolloin vastuullisuusasioista huolehtivien yritysten kilpailukyky kasvaa.

"Ajatus on, että jatkossa voivat toimia vain vastuulliset yritykset, ja että se on myös liiketaloudellisesti kannattavaa", tiivistää OP:n Katja Keitaanniemi. ★

Tausta

Vastuullisuuskehitys muuttaa työtä pankeissa

EU:n kestävän rahoituksen lainsäädäntökokonaisuus tarkoittaa pankeille tuotekehitystä. Pankkien on pohdittava, mitä ovat ne tuotteet ja palvelut, joilla voidaan parhaiten edistää vastuullisuutta ja ilmastomuutoksen vastaista taistelua.

"Keskustelu ja sparraus asiakasyritysten kanssa on todella tärkeää, jotta ymmärrämme heidän tarpeensa ja sen, mitä heidän sijoittajansa vaativat", OP Yrityspankin toimitusjohtaja Katja Keitaanniemi kertoo.

Tällä hetkellä pankit tarjoavat yritysasiakkailleen muun muassa rahoitusta, jonka marginaali on sidottu vastuullisuustavoitteisiin, sekä bondeja, joita myönnetään ilmastomuutosta torjuville hankkeille. Hankkeet voivat liittyä esimerkiksi energiatehokkuuteen, liikennejärjestelyihin tai uusiutuvaan energiaan.

"Yritykselle on tietenkin positiivinen asia, jos he ovat oikeutettuja saamaan tällaista rahoitusta. Se näyttää yrityksen asiakkaille, sijoittajille ja työntekijöille, että yritys ottaa vastuullisuusasiat vakavasti", Nordean yritys pankin toimitusjohtaja Nina Arkilahti sanoo.

Vastuullisuustyön kehitys on muuttanut työtä pankkien arjessa. Vastuullisuus ei ole Nordeassa ja OP:ssa enää vain tietyn osaston heiniä, vaan siitä on tullut strategian ydintä.

"Ei ole hirveän kauaa, kun vastuullisuustoiminta oli pääasiassa viestintäosaston tai brändinhallinnan vastuulla", Arkilahti muistelee.

"Enää meillä ei ole olemassa erillistä vastuullisuusstrategiaa. On olemassa yksi liiketoimintastrategia, joka perustuu siihen, että haluamme olla tekemisissä arvoaan kasvattavien yritysasiakkaiden kanssa, jotka maksavat lainansa takaisin ja ovat omien alojensa vahvoja toimijoita."

KUVA SAMI PISKONEN

Saint-Gobainin toimitusjohtaja Olli Nikula pitää tärkeänä, että rakentajat saavat valintojensa tueksi yksityiskohtaiset tiedot jokaisen tuotteen hiilijalanjäljestä.

”Vähähiilinen rakentaminen on kaikille mahdollisuus”

Ympäristöseloste kertoo yksityiskohtaisesti valittavan rakennusmateriaalin ympäristövaikutuksista.

Rakennusmateriaalit tuottavat kymmenisen prosenttia Suomen hiilidioksidipäästöistä.

”Rakennusmateriaalien aiheuttamia päästöjä on yksinkertaisesti leikattava, jotta Suomesta tulisi hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Myös me tähtäämme hiilineutraaliuteen samalla aikataululla”, sanoo Saint-Gobainin Suomen toimitusjohtaja **Olli Nikula**.

Saint-Gobainin luulisi pääsevän vähällä. Suuriin teräs- ja betonirakenteisiin verrattuna esimerkiksi rakennuksen energiatehokkuutta parantava, höttöinen lasivilla vaikuttaa varsin viattomalta. Köykäinen on myös kipsilevy, eivätkä seментtipohjaiset laastitkaan kisaa suurten betonivalujen kanssa samassa luokassa. Kannattaako näiden päästöihin kiinnittää silti huomiota?

”**Ei ole** sellaista materiaalia, jota päästö- vähennystavoitteet eivät koskisi”, Nikula toteaa.

Nikula pitää todella tärkeänä, että rakentajat saavat valintojensa tueksi yksityiskohtaiset tiedot jokaisen tuotteen hiilijalanjäljestä ja myös muista ympäristövaikutuksista. Saint-Gobainissa asia on ratkaistu standardien mukaisilla ympäristöselosteilla, joita yhtiö on

tuottanut jo valtaosalle Suomessa myymistään tuotteista.

Ympäristöselosteet paljastavat Nikulan mukaan tuote tuotteelta, että Saint-Gobain on jo panostanut tuotannon energiatehokkuuteen ja lisännyt uusiutuvan sähkön käyttöä.

”Parantamisen varaa on yhä, ja siihen tarvitaan entistä laajempaa yhteistyötä. Päästöistämme noin 20 prosenttia aiheutuu omasta tuotannostamme, ja loput 80 prosenttia syntyy arvoketjussa. Keskitymmekin yhä enemmän vaihtoehtoisten raaka-aineiden löytämiseen, jotta pystyisimme minimoimaan luonnonvarojen ja energian käytön.”

Rakennusmateriaalien arvoketjuun kuuluu raaka-aineiden valmistuksen ja logistiikan ohella se, mitä materiaaleille tapahtuu, kun rakennus puretaan. Saint-Gobainissa pyritään pyörittämään arvoketju kehäksi, siis palauttamaan rakennusmateriaalit käyttöön sellaisinaan tai raaka-aineina.

”Esimerkiksi Gyproc-kipsilevyimme sisältävät keskimäärin 20 prosenttia purkutyömailta toimitettua kipsiä. Isover-lasivilla sisältää puolestaan noin 80 prosenttia teollisuudesta kerättyä kierrätyslasia”, Nikula kertoo.

Mitä sitten tapahtuu käytetylle lasivillalle? Sitä Saint-Gobain selvittää parhaillaan EU-rahoitteisessa Wool-2Loop-hankkeessa kumppaneittensa kanssa. Projektissa pyritään hyödyntämään talteenotettu lasivilla sementissä, jota Saint-Gobain käyttää Weber-brändin tuotteissa, kuten tasoitteissa ja laasteissa.

Rakennusmateriaalin valmistaja vaikuttaa väistämättä myös siihen, miten paljon materiaaleja käytetään. Nikulan mukaan esimerkiksi Gyprocin kehittämä kevyt teräsrakarakenne vähentää teräksen tarvetta kipsilevyistä rakennetuissa väliseinissä.

”Meidän on kehitettävä jatkuvasti uutta ja etsittävä uusia keinoja, joilla

voimme leikata rakentamisen hiilidioksidipäästöjä. Saint-Gobain on varannut investointeihin miljardi euroa, joka käytetään kymmenen vuoden aikana tuotteiden ja tuotannon kehittämiseen yhä pienempiä päästöjä kohti.”

Vaikka hiilineutraalius on tärkeä tavoite, Nikula korostaa, että alalla ei ole varaa tinkiä myöskään muista tavoitteista: materiaalien turvallisuudesta, laadusta ja kilpailukykyisestä hinnasta.

”Ne, jotka saavat yhtälön toimimaan, menestyvät takuulla myös taloudellisesti. Vähähiilinen rakentaminen on kaikille osapuolille suuri mahdollisuus.” *

www.saint-gobain.fi

Tausta

Tuttuja brändejä Gyprocista alkaen

Saint-Gobain toimii globaalisti mutta Suomessa hyvinkin paikallisesti. Se tuottaa noin 98 prosenttia Suomessa myymistään tonneista Suomessa. Rakentajille tuttuja brändejä ovat Ecophon, Gyproc, Isover, Leca, PAM ja Weber.

”Meillä välitetään ihmisistä aidosti”

Työnjohtaja Mikko Rantasen työhön kuuluu vastuullisuuden ja välittämisen kulttuurin levittäminen työmailla.

Oletteko te niitä oikeita Puuha-Petejä? Rakennattekko huvipuis-tojakin? Skanskan työnjohtajaa **Mikko Rantasta** naurattaa, kun hän kertoo juuri kuulemistaan lasten kysymyksistä ja kommenteista.

Lahdessa on käynnissä Renkomäen monitoimitalon elinkaarihanke, jonka naapurissa on koulu ja päiväkot. Työmaan väki on menossa kouluun tapamaan lapsia ja viemään heijastimia muistutuksena turvallisuudesta.

Skanskan toiminnassa turvallisuus on ykkösasia. Koulun ja päiväkodin naapurissa tämä huomioidaan erityisen tarkasti. Työmaa-alue on tietenkin tarkoin aidattu. Kaikki isot kuljetukset hoidetaan varhain aamulla ennen koulun aukeamista.

Rantanen kertoo, että työmaa on hyvä esimerkki Skanskan välittämisen kulttuurista, joka painottaa turvallisuutta kaikissa vaiheissa.

Rantanen on työnjohtajana tärkeässä roolissa edistämässä vastuullisuuden ja välittämisen kulttuuria työmailla. Hän on ollut alusta lähtien mukana Skanskan Life – minä välitän -ohjelmassa, joka haastaa kiinnittämään huomiota omaan turvalliseen toimintaan ja välittämään myös toisten turvallisuudesta.

Jokaisen tulee päästä terveenä töistä kotiin ja aikanaan hyvinvoivana eläkkeelle.

Rantaselle turvallisuudesta huolehtiminen tarkoittaa työmaalla monia arkisia asioita ja käytäntöjä. Kaikki alkaa työntekijöiden huolellisesta perehdyttämisestä.

”Mutta välittäminen tarkoittaa myös pieniä mukavia arjen asioita, kuten toisten tervehtimistä, ystävällisyyttä ja huomioon ottamista. Ja arkijärkeä. Jos näyttää siltä, että joku on vaarassa satuttaa itseään, tilanteeseen puututaan heti.”

Skanskalaiseen välittämisen kulttuuriin kuuluu tasavertaisuus ja oikeudenmukaisuus. Ihmisiä kuunnellaan, eikä yhteisiä projekteja tehtäessä ole väliä, onko kollega omalla vai aliurakoitsijan palkkalistalla. Tai mikä titteli tällä on.

”Teemme tiimityötä, jossa kaikilla mukana olevilla on erilaista osaamista ja kokemusta. Kukaan ei tiedä kaikesta kaikkea, eikä osaa kaikkea, vaan tarvitsemme toinen toisiamme.”

Rantaselle skanskalaisuus tarkoittaa myös reilua puhumisen kulttuuria. Jos jokin asia ottaa päähän, siitä voi ja pitää puhua. Asiat saa selvitettyä ne puheeksi ottamalla.

Henkilöstöjohtaja Nina Jankola-Väntär sanoo, että Skanskalla alan isona tekijänä on halu ja vastuu kehittää työelämää edelleen vastuullisempaan suuntaan.

”Skanskan kulttuuria rakentavia elementtejä ovat tavoitteemme tehdä voittoa vastuullisesti, eettinen ohjeistomme, arvomme ja työkalaverista välittäminen. Monimuotoinen ja hyväksyvä työyhteisö on meille tärkeä voimavara.”

Yhtiössä halutaan, että Skanska ja Skanskan työmaat tunnetaan turvallisina työpaikkoina, joissa saa olla oma itsensä ja joissa kunnioitetaan toisia. Välittämisen kulttuurin rakentamiseen tarvitaan jokaista.

”Keskustelua ja näkyvää viestintää tarvitaan paljon. Life-hankkeessa otimme uuden käytännön, jossa työvaatteisiin saa valita itselleen sopivan sanan. Tuo sana kertoo omasta roolista työn ulkopuolella, joten takin selässä voi lukea esimerkiksi Äiti, Isä, Isoisä, Työkaveri tai Ystävä.”

Jankola-Väntär sanoo, että Skanskalla ei olla vain töissä.

”Skanskalaiset ovat aidosti sitoutuneita rakentamaan parempaa yhteiskuntaa. Tämä näkyy henkilöstötutkimuksemme tuloksissa ja siinä, että meille hakeutuu ammattilaisia, joille vastuullisuus ja arvomme ovat tärkeitä.” *

www.skanska.fi

Idea

Parasta Skanskalla:

- Työnjohtaja Mikko Rantanen: ”Ihmisten kanssa toimiminen. Kohteet vaihtuvat muutaman vuoden välein, mutta uusiin tiimeihin syntyy aina oma yhdessä tekemisen meininki.”
- Henkilöstöjohtaja Nina Jankola-Väntär: ”Merkityksellinen työ. Rakennamme parempaa yhteiskuntaa ja tunnemme sen omassa työssämme.”

Skanskalla valitaan työasuun titteli myös työpaikan ulkopuolelta. Työnjohtaja Mikko Rantanen on Oliver-pojan isä.

Ilma vaihtuu linja-autossa kymmenen kertaa tunnissa

Tartuntariski joukkoliikenteessä pysyy hyvin pienenä, jos turvaohjeita noudatetaan. Tämä käy ilmi tuoreesta selvityksestä, jonka HSL tilasi VTT:ltä.

JUKKA FORDELL

Juha Puolitaival kulki vielä viime vuoden alussa töihin junalla. Ei tarvinnut etsiä parkkipaikkaa eikä maksaa pysäköinnistä, ja matkan aikana hän sai keskittyä omiin ajatuksiinsa. Samalla hän hiljensi lähi- ja hiilidioksidipäästöjä.

Kun tieto pandemiasta alkoi levitä, Puolitaivalta alkoi arveluttaa, kuten monia muitakin. Onko joukkoliikenteessä enää turvallista matkustaa?

Helsingin seudun liikenne HSL:n liikennesuunnittelijana hän pystyy vastaamaan nyt omaan kysymykseensä, sillä HSL tilasi Teknologian tutkimuskeskus VTT:ltä selvityksen joukkoliikenteen turvallisuudesta.

”Tartuntariski joukkoliikenteessä on erittäin pieni, kunhan matkustajat vain noudattavat turvaohjeita.”

Tutkimuskohteina olivat yli kahden metrin päähän kulkeutuvat ilmajälitteistä tartuntariskiä aiheuttavat aerosolit HSL:n busseissa, junissa, metroissa ja raitiovaunuissa.

Selvityksen osoittamat turvaohjeet ovat pitkälti jo tuttuja.

”Maskien käyttö ja turvavälien pitäminen olisi hyvin suotavaa aina kun mahdollista. Eli istutaan yksin omilla penkeillämme, kuten ennenkin”, naurah-
taa tutkija **Ilpo Kulmala** VTT:ltä.

Hän muistuttaa lentävien pisaroiden ohella myös pintojen mikrobeista. Tuolien selkänojiin ja painonappeihin koskeneilla käsillä ei kannata hieroa silmiä, nenää tai suuta ennen kuin on pessyt kä-
tensä.

Tuttu ohje on myös se, että yskät ja aivastukset kannattaa suunnata hihaan, oli kasvoilla maski tai ei. Laulamisestakin on pandemiavuoden aikana varoitettu, ja varoitus pätee myös joukkoliikenteessä.

”Turvallisinta on olla hiljaa tai keskustella normaalilla puheäänellä. Vältetään kovaäänistä huutamista ja laulamista”, Kulmala sanoo.

Hänen mukaansa äänekäs matkustaja erittää pisaroita jopa nelinkertaisesti hiljaiseen verrattuna.

Joukkoliikenteen turvallisuus ei nojaa pelkästään turvaohjeisiin. Olennainen perusta HSL:ssä on kaluston hyvä

”Tartuntariski on joukkoliikenteessä erittäin pieni, kunhan noudattaa turvaohjeita.”

Juha Puolitaival

taso, joka kestää hyvin kansainvälisenkin vertailun.

”Aikaisemmin seurasimme lähinnä hiilidioksidin poistumista, koska se vaikuttaa suoraan matkustajien ja kuljettajan viireystilaan. Selvitys osoitti, että kalustomme ilmanvaihto palvelee myös pöppöjen poistossa”, Puolitaival sanoo.

Pandemian aikaan on joka tapauksessa hyvä miettiä, miten ilmanvaihtoa voisi vielä tehostaa. Ennen pandemiaa huomaavainen kuljettaja oli se, joka avasi kylmänä päivänä vain tarvittavat ovet. Nyt kiitos kannattaa suunnata sille, joka lävyyttää kaikki ovet auki jokaisella pysäkillä tai asemalla.

”Kun kaikki ovet avataan, ilma saadaan vaihtumaan hyvinkin nopeasti”, Kulmala sanoo.

Puolitaival pitää ovien avausta help-
pona ja tehokkaana pikaratkaisuna ilmanvaihtoon. Toinen ratkaisu on kiertävän sisäilman suodatus nykyistä tehok-
kaammin.

Idea

Työsuhdematkalippu tukee hyvinvointia

- Vastuullinen työmatkaliikkuminen pienentää työntekijän hiilijalanjälkeä. Ympäristöystävällinen työmatkaliikkuminen viestii myös yrityksen arvoista ja luo positiivista työnantajamielikuvaa.
- Matka töihin ja takaisin kotiin lisää arkiliikuntaa kuin huomaamatta: joukkoliikenteen käyttäjä ottaa keskimäärin 2 000 askelta enemmän kuin autoileva työntekijä. Arkiliikunnan lisääminen tukee työhyvinvointia ja auttaa jaksamaan.
- Työmatkaedun hankintakulut ovat yritykselle vähennyskelpoisia, eikä siitä seuraa palkan sivukuluja. Työntekijälle etu on verovapaa 3 400 euroon asti.
- Työmatkaetu on luontoisetu, jonka tarjoamisesta päättää työnantaja. Se on hyvä vaihtoehto esimerkiksi pysäköinti- ja autoedulle. Lisäksi työmatkaetu tasapuolistaa autoilijoiden ja joukkoliikennettä käyttävien kohtelun.

”Suodatuksen tehostaminen vaatii kyllä tuotekehitystä. Pelkkä suodattimen vaihto ei onnistu”, Kulmala toteaa.

Kulmala pitää HSL:n tilannetta joka tapauksessa hyvänä jo nyt, koska altistus-aika on lyhyt ja ilma vaihtuu kokonaan noin kymmenen kertaa tunnissa.

”Ilman vaihtuvuus on suurta, mikä auttaa poistamaan epäpuhtauksia tehokkaasti ja pitämään niiden pitoisuudet pieninä”, Kulmala sanoo.

Hän huomauttaa, että julkinen liikenne ei nouse esille tartuntatilastoissa muuallakaan maailmassa.

Maaliskuun puolivälissä HSL:n liikenteeseen tuli maskipakko. Kaikkien 12 vuotta täyttäneiden on käytettävä kasvomaskia. Pakko ei koske niitä, joilla on terveydellinen este maskin käyttämiselle.

”Suurimmalle osalle asiakkaistamme maskipakko ei vaikuta matkantekoon millään tavalla, sillä keskimäärin 80 prosenttia on jo maskia käyttänyt joukkoliikenteessä”, kertoo Juha Puolitaival. ✱

Tausta

- Isot pisarat tipahtavat nopeasti, mutta pienimmistä vesi haihtuu matkalla, jolloin jäljelle jää pieniä ilmassa leijuvia hiukkasia, aerosoleja.
- Bussin ilma vaihtuu noin kymmenen kertaa tunnissa.
- Huutaja tuottaa keskimäärin neljä kertaa enemmän pisaroita kuin hiljainen.

Mainos kuin lehtijuttu: uusi mainosmuoto kiinnostaa lukijoita

Kaupallisen Ideat-julkaisun yksittäinen artikkeli kerää satoja tuhansia lukijoita. Kaupallinen viesti kiinnostaa, jos se on kiinnostava!

Sanoma-konsernin tytäryhtiö Sanoma Tekniikkajulkaisut Oy aloitti vuosi sitten kaupallisen päättäjä- ja asiantuntijamedian, Ideat. Ideat on luettavissa laadukkaana painettuna julkaisuna Helsingin Sanomien ja Aamulehden välissä sekä Helsingin Sanomien verkkosivujen Ideat-osiossa. Ideat on kaupallinen julkaisu eli kaikki sen sisältö on markkinointiviestintää.

”Ideat on uusi, korkealaatuinen markkinointiympäristö. Julkaisussa on myös journalistisin periaattein laadittua sisältöä, kuten mielipidesivu ja kolmen sivun laaja teema-artikkeli”, Sanoma Tekniikkajulkaisujen toimitusjohtaja **Teemu Vehmaskoski** sanoo.

”Tämä tarkoittaa sitä, että mikään intressitaho ei voi vaikuttaa omaan kantaamme, Vieras-palstan kirjoittajan valintaan tai laajaan teema-artikkeliin.”

Ensimmäisen toimintavuoden aikana on tullut selväksi, että laadukkaan kaupallisen sisällön ja toimituksellisten artikkelien liitto kiinnostaa lukijoita. Teetettyjen lukijatutkimusten mukaan yksittäistä kaupallista artikkelia lukee pelkästään painetussa liitteessä jopa yli 200 000 lukijaa.

Suosituin Ideat-digiartikkeli on puolestaan kerännyt Helsingin Sanomien verkkosivulla peräti 40 000 lukukertaa. Puhuttavimman artikkelin parissa taas vietettiin aikaa keskimäärin yli 4,5 minuutin verran. Tällaisista luvuista olisi ylpeä mikä tahansa toimitus.

”Mikään intressitaho ei voi vaikuttaa omaan kantaamme, Vieras-palstan kirjoittajan valintaan tai laajaan teema-artikkeliin.”

Ideat tavoittaa painettujen Helsingin Sanomien ja Aamulehden kautta lähes miljoona potentiaalista lukijaa. Lisäksi Helsingin Sanomien etusivun uutisvirrassa, toimituksellisten pääuutisten joukossa julkaistavat artikkelinostot keräävät satoja tuhansia näytökertoja per artikkeli.

”Lukijoita sana ”mainos” artikkelin alussa ei häiritse. Kaupallinen viesti kiinnostaa, jos se on kiinnostava!”, Ideoiden vastaava tuottaja **Teppo Kuittinen** naurahtaa. ✱

sanoma
Tekniikkajulkaisut

Viesti vastuusta

Yhdistämme miljoona lukijaa ja vastuulliset yritykset. Ideoita vastuullisesta yritystoiminnasta Helsingin Sanomissa, Aamulehdessä ja HS.fi:ssä.

Teemat 2021:

Työ 16.2.
Vastuu 23.3.
Hiili 4.5.
Data 1.6.

Osaaja 17.8.
Raha 28.9.
Energia 26.10.
Vastuu 30.11.

Ota yhteyttä: www.ideat.media

Tiekartta vie kohti hiilineutraalia toimintaa

Heikosti johdettu hiilineutraaliusprojekti lisää kustannuksia ja tuhlaa resursseja, onnistunut sen sijaan tuo säästöjä ja parantaa yrityksen kilpailukykyä.

Kiinteistö- ja rakennusalan toimijoihin kohdistuu suuria odotuksia ilmastonmuutoksen torjunnassa, koska ala tuottaa noin 40 prosenttia maailman päästöistä. Yhä useampi alan yritys on asettanut tavoitteekseen kokonaan hiilineutraalin liiketoiminnan.

Tavoitteen asettaminen onkin ensimmäinen tärkeä askel kohti hiilineutraaliutta, muistuttaa Granlundin hiilineutraaliuspalveluista vastaava johtaja **Tytti Bruce-Hyrkäs**.

”Pahimmassa tapauksessa kevein perustein asetettu ja heikosti johdettu hiilineutraaliustavoite johtaa kasvaviin kustannuksiin ja resurssien tuhlaamiseen päästötavoitteiden jäädessä pelkiksi toiveiksi”, sanoo Bruce-Hyrkäs.

Hyvin tyypillisesti hiilineutraaliutta lähdetään tavoittelemaan ostamisen kautta; hankitaan sähkö- tai kaukolämpöyhtiöltä vihreää energiaa tai ulkoisia päästökompensaatioita.

”Tällöin päästövähennyksistä syntyy helposti vain ylimääräinen kuluerä ilman, että oma toiminta ja kilpailukyky kehittyvät”, Bruce-Hyrkäs muistuttaa.

Oikein johdettuna hiilineutraaliuuteen tähtäävät toimet voivat tuoda merkittäviä taloudellisia säästöjä esimerkiksi energian kulutusta vähentävien investointien kautta.

”Kunnianhimoisten päästötavoitteiden saavuttaminen edellyttää suunnitelmallisuutta ja päästövähennystoimien kokonaisvaltaista tarkastelua”, toteaa puolestaan Granlundin ryhmäpäällikkö **Martin Aalto**.

Ensimmäisenä pitää tietää, mistä päästöt aiheutuvat. Tässä huomioidaan aina vähintään organisaation omat suorat ilmastopäästöt sekä epäsuorat ostettavan energiantuotannon päästöt. Arvioinnissa on mahdollista huomioida myös yrityksen arvoketjussa syntyviä päästöjä.

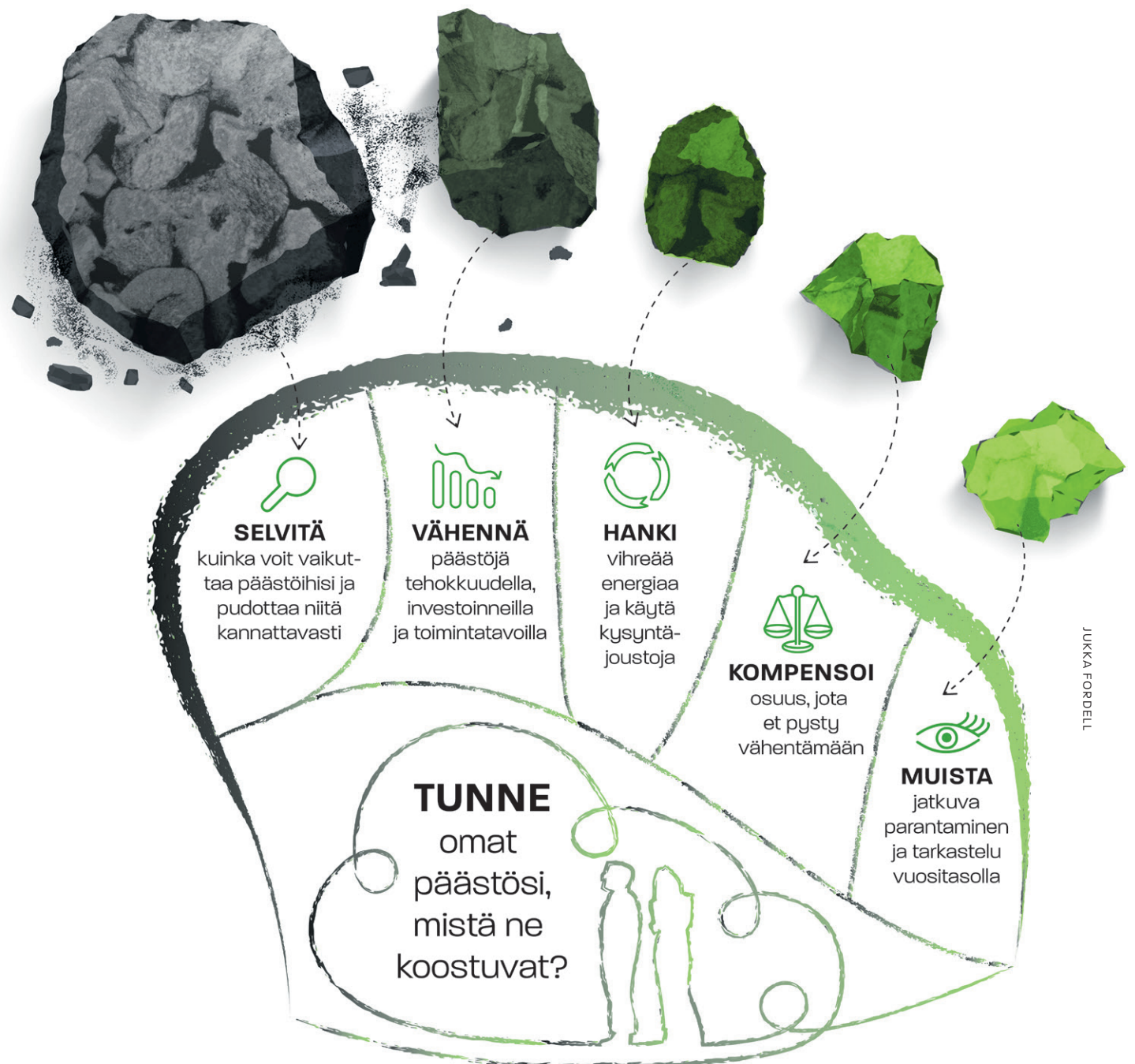
”Trendinä on, että yritys pyrkii tunnistamaan kaikki arvoketjun toiminnot, joista syntyy merkittäviä päästöjä ja joihin organisaatio pystyy vaikuttamaan”, sanoo Bruce-Hyrkäs.

Käytännössä tämä voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että kiinteistönomista ja huomioi kiinteistöjen käytöstä syntyvien päästöjen lisäksi myös rakennusten rakennusmateriaalien valmistuksesta ja kuljetuksista syntyvät päästöt.

Kun päästölähteet tunnetaan, seuraava askel on selvittää, kuinka päästöjä voidaan tehokkaimmin leikata. Työkalu tähän on päästövähennystiekartta, johon kirjataan seuraavien vuosien askelmerkit päästövähennysten saavuttamiseksi.

Kiinteistö- ja rakennusalaalla tehokaimmat toimet liittyvät usein energiatehokkuutta parantaviin toimiin ja uusiutuvan energian investointeihin.

”Esimerkiksi kiinteistöjen sähkön ja lämmön kulutusta optimoiva automatiikka sekä energian käytön tehostaminen ovat tehokkaita ja usein taloudellisesti hyvin kannattavia keinoja päästövähennysten saavuttamiseen”, sanoo Aalto.

Energiainvestointien tekeminen on usein kustannustehokkainta kiinteistön suunniteltujen korjaustoimenpiteiden tai peruskorjauksen yhteydessä. Menestyksekkään tiekartan laatiminen vaatiikin vahvaa käytännön tason ymmärrystä.

”Ilman toimialan syvällistä osaamista päästövähennysehdotukset jäävät usein karkeiksi arvioiksi. On tärkeää, että vähennystoimet valmistellaan yhdessä kiinteistö- ja hanketason ihmisten kanssa, jolloin varmistetaan toimien jalkautuminen”, sanoo Martin Aalto.

Hiilijalanjälkeä on mahdollista pienentää ostamalla sertifioitua uusiutuvaa sähköä ja kaukolämpöä. Mutta olivatpa valitut keinot päästöjen vähentämiseksi mitkä tahansa, oleellista on seurata tuloksia säännöllisesti ja ottaa tiekartta osaksi johtamista ja päivittäistä tekemistä. *

www.granlund.fi

Tausta

SYK:n tiekartta keskittyy kiinteistöjen lämmitykseen

Suomen Yliopistokiinteistöt Oy (SYK) omistaa korkeakoulukampuksia eri puolilla Suomea ja on tehnyt pitkään suunnitelmallista työtä niiden hiilijalanjäljen pienentämiseksi.

Energiakumppanina toimiva Granlund on laskenut SYK:n kiinteistöjen hiilijalanjäljen ja auttanut laatimaan tiekartan, jonka mukaan yhtiö tavoittelee hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä.

”Yhtiömme on jo nyt hiilineutraali, mutta se perustuu päästöjen kompensointiin”, SYK:n vastuullisuusasiantuntija **Ari-Pekka Lassila** sanoo.

Päästöjä on tarkoitus vähentää niin, että kustannuksia aiheuttavaa ulkopuolista kompensointia ei enää tarvita.

”Tiekartta keskittyy kiinteistöjen lämmitykseen, sillä sen osuus päästöistä on tällä hetkellä kolme neljäsosaa.”

Energiankulutuksen aiheuttamiin päästöihin vaikuttavat ennen muuta kulutetun energian määrä ja sen alkuperä.

”Energian määrään voimme vaikuttaa energiatehokkuudella, jossa tarpeen mukainen ilmanvaihto ja lämmitys ovat oleellisessa osassa. Investoimme myös tarvittaessa polttamattomiin energiamuotoihin.”

Metsälinja tuo sähkön etelään

Suomen sähkönsiirron selkäranka vahvistuu, kun sähköä pohjoisesta etelään tuova Metsälinja valmistuu. Valtaosa sähköstä tuotetaan päästöttömästi tuuli- ja vesivoimalla.

Sähkön tuotanto päästöttömillä energiamuodoilla kasvaa Suomes-
sa vauhdilla, mutta tuotettu sähkö
on myös pystyttävä toimittamaan luotet-
tavasti ja energiatehokkaasti käyttäjille.

Se on iso haaste kantaverkkoyhtiö
Fingridille, sillä etenkin uusien tuulivoi-
mapuistojen rakentaminen painottuu
pohjoiseen ja länsirannikolle.

Sähkön kulutus on suurta etelän kas-
vukeskuksissa, joissa asuu paljon ihmisiä.
Etelässä myös ajetaan alas fossiilisia polt-
toaineita käyttäviä voimalaitoksia, joiden
tuottama sähkö on tuotava tulevaisuu-
dessa muualta.

Rakentamispäällikkö Keijo Välimaa sa-
noo, että Fingrid laittaa kantaverkkoon
seuraavan vuosikymmenen aikana kah-
den miljardin euron investoinnit. Pääpai-
no on maan etelä- ja pohjoisosien siirto-
yhteyksien vahvistamisessa.

”Nyt rakenteilla on Metsälinjaksi ni-
metty voimajohtoyhteys, joka ulottuu Ou-
lusta Keski-Suomeen”, Välimaa kertoo.

Metsälinjan rakentaminen on mittava
urakka, sillä runsaan 300 kilometrin mat-
kalle tarvitaan yli 800 voimajohtopylväs-
tä. Perustusten tekemisen jälkeen teräs-
pylväät kootaan paikan päällä ja pystyte-
tään. Sen jälkeen pylväiden väliin vede-
tään johtimet.

”Töitä tehdään koko Metsälinjan mat-
kalla, ja ne työllistävät tänä vuonna noin
200 henkeä.”

Välimaan mukaan 110 miljoonan euron
investointi vahvistaa Suomen sähkönsiir-
ron selkärankaa merkittävästi. Met-

sälinjan myötä kantaverkon pohjois-ete-
läsuuntainen siirtokyky kasvaa 700 me-
gawattia, mikä vastaa lähes 150 modernin
tuulimyllyn huipputuotantoa.

Voimajohtoalueiden ei tarvitse ol-
la joutomaata, vaan maanomistaja voi
hyödyntää maata monin tavoin. Sähkö-
turvallisuuden varmistamiseksi toimin-
ta voimajohtoalueella on kuitenkin ra-
joitettua.

Nimensä Metsälinja on saanut siitä,
että se halkoo maan keskiosien metsäisiä
seutuja. Myös Fingridin muilla pääsiirto-
linjoilla on havainnolliset nimet. Rannik-
olinja kulkee lännessä Turusta Kemin-
maalle. Jokilinja ylittää useita Pohjan-
maan jokia Helsingistä Ouluun. Järvilinja
taas kulkee halki Järvi-Suomen Lappeen-
rannasta Ouluun.

Metsälinjan on määrä valmistua al-
kusyksyllä 2022. Fingrid aloittaa heti sen
jälkeen uuden merkittävän investoinnin,
jossa Järvilinjan sähkönsiirtokapasiteetti
kaksinkertaistetaan.

”**Tulevien vuosien** isoihin investointei-
hin kuuluu myös Suomen ja Ruotsin vä-
lisiä siirtoyhteyksiä parantava uusi raja-
johto Aurora Line, joka tuo Pohjois-Ruot-
sin tuuli- ja vesivoimalla tuotettua puh-
dasta sähköä meille.”

Välimaa sanoo, että ilmastotavoittei-
den edistämisen ohella sähkön siirtoyh-
teyksien parantaminen vahvistaa huolto-
varmuutta. Se tarkoittaa, että kodit ja yri-
tykset saavat sähköä myös poikkeustilan-
teissa. *

www.fingrid.fi

Tausta

Testissä hiilineutraali eristyskaasu

SF6-kaasua eli rikkihäksäfluori-
dia käytetään yleisesti sähköjärjes-
telmissä erinomaisen eristekykynsä
vuoksi. Se on kuitenkin voimakas kasvihuonekaasu,
joten vuotojen ehkäisy ilmakehään vaatii erityistä tark-
kuutta.

Fingridin rakentamispäällikkö **Daniel Kuosa** sanoo,
että SF6:n käsittelyyn liittyviä töitä saavat tehdä vain
sertifioidut ammattilaiset.

”Keskeistä on myös järjestelmien tarkka seuranta. Te-
hokkaan valvonnan avulla pienikin vuoto havaitaan
välittömästi”, Kuosa sanoo.

Fingridillä on yli sata sähköasemaa, joiden laitteis-
toissa SF6-kaasua on yhteensä noin 50 000 kiloa.
Vuodot on onnistuttu minimoimaan, sillä vuodessa il-
makehään pääsee keskimäärin vain kymmenen kiloa
kaasua.

SF6:lle on haettu pitkään korvaajaa, mutta vasta
viime vuosina tähän on onnistuttu kehittämään uusia
tekniisiä sovelluksia.

”Fingrid haluaa olla tässä edelläkävijä ja ottaa
käyttöön SF6-vapaata tekniikkaa mahdollisuuksien
mukaan. Ensimmäiseksi se otetaan käyttöön uudis-
tettavalla Virkkalan sähköasemalla Lohjalla.”

